

Annonce

Træer og dyrevelfærd hænger sammen: Udgangspunktet for at plante træer er i første omgang dyrevelfærd, fordi træerne reducerer risikoen for varmestress via skygge og en kølende skovbund - ligesom træerne giver et mere naturligt og forskelligartet miljø. Foto: Kristine Vigh Riis/AGRO

Træer i nye folddesign til udegående søer kan gavne miljø, økonomi og dyrevelfærd

KRONIK: Ved hjælp af fire casestudier vil et nyt forskningsprojekt bl.a. undersøge, hvordan farefolde med træer kan indrettes, så de bedst muligt tilgodeser svineproducenternes forskellige ønsker og produktionsforhold.

 Af Ekstern skribent

 15. juli 2021, 14:00 Læsetid: 4 minutter Mark og stald Kronik, Forskning, Bæredygtighed, Dyrevelfærd, Klima, Miljø

Af: Christine Dilling, kommunikationsmedarbejder, Icrofs, og Anne Grete Kongsted, projektleder, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet

Udendørs hold af søer er en effektiv produktion med et lavt antibiotikaforbrug og et vigtigt brand for dansk økologi. Produktionen er dog fortsat udfordret af et højt næringsstofftab fra foldarealerne. Implementering af træer er en del af løsningen, men der er behov for nytænkning i forhold til foldindretning og -driftspraksis for at øge træernes økonomiske og miljømæssige gevinster.

Ved hjælp af fire casestudier vil et nyt forskningsprojekt, 'Outfit', bl.a. undersøge, hvordan farefolde med træer kan indrettes, så de bedst muligt tilgodeser svineproducenternes forskellige ønsker og produktionsforhold.

Hestbjerg Økologi (1.450 søer), Risbjerg Landbrug (300 søer), Solhøjgård Økologi (160 søer) og "Trynen i jorden" (50 søer) skal designe nye foldkoncepter med træer tilpasset deres bedrift i samarbejde med projektgruppen. De nye designs bliver efterfølgende implementeret på minimum to bedrifter.

De fire besætninger er i fuld gang med at udtænke, hvordan træer og folde kan designes på den bedst mulig måde, og hvilke træer der passer bedst til deres bedrift og praksis.

Det er en proces, der godt kan tage tid, fordi der er mange overvejelser: Det er vigtigt, at designet og udvælgelsen af træer overvejes meget grundigt inden træerne plantes, for træerne kan jo selvsagt ikke flyttes igen. Træerne plantes i løbet af i år eller næste forår.

'Outfit' vil undersøge, hvordan næringsstoffabet fra foldarealerne kan reduceres ved at etablere træer i nye folddesigns; om det er muligt at høste og ensilere grøn træbiomasse - og i så fald - om ensilagen kan udgøre en ernæringsmæssig værdi for drægtige søer.

Der undersøges en række forskellige pilearter og poppeltræer i forhold til biomasseproduktion og den ernæringsmæssige værdi. Samtidig afprøves forskellige ensileringsteknikker.

Det, 'Outfit' vil optimere på, er, hvad man mere kan bruge træerne til – så man samtidig fokuserer på miljøet, klimaet, biodiversiteten og økonomien.

Projektet skal også undersøge, i hvor høj grad det er muligt at binde og opsamle kvælstof i de områder, hvor grisene foretrækker at gøde – de såkaldte "næringsstof-hotspots": For at nedbringe tab af næringsstoffer fra gødnings-hotspots i foldene vil man bruge flis eller savsmuld fra træerne. Træflisen lægges ud på hot-spotsene - og kvælstoffet fra gødningen bindes gennem nedbrydning af kulstoffet fra træflisen. Kvalitet, mængde og timing skal undersøges.

En af projektets udfordringer er at tilgodese alle de faktorer, som tilsammen skaber det bedste design. Der kan fx opstå en problemstilling imellem ønsket om et højt kvælstof-optag, en blomstrende biodiversitet samtidig med ønsket om et ensilage-produkt af høj kvalitet til søerne. Nogle piletræer er fx gode for miljøet, men er måske knap så anvendelige til foder, fordi de ikke smager lige så godt, som en anden pileart.

Træer og dyrevelfærd hænger sammen: Udgangspunktet for at plante træer er i første omgang dyrevelfærd, fordi træerne reducerer risikoen for varmestress via skygge og en kølende skovbund - ligesom træerne giver et mere naturligt og forskelligartet miljø.

Det, 'Outfit' vil optimere på, er, hvad man mere kan bruge træerne til – så man samtidig fokuserer på miljøet, klimaet, biodiversiteten og økonomien.

Når forsøgene er afsluttede, skal forskningsprojektet munde ud i et inspirationskatalog samt fakta-ark til landmændene, hvor hele processen inkl. valg af træer, placering, lovgivning, ukrudtsbekæmpelse mm. vil være beskrevet. Projektet håber på at kunne inspirere og understøtte flere griseproducenter til at etablere træer i deres folde.

Link til hjemmeside: <https://icrofs.dk/forskning/dansk-forskning/organic-rdd-6/outfit/> [<https://icrofs.dk/forskning/dansk-forskning/organic-rdd-6/outfit/>]

OUTFIT er en del af Organic RDD 6-programmet, som koordineres af ICROFS (Internationalt Center for Forskning i Økologisk Jordbrug og Fødevarer-systemer).

Det har fået tilskud fra Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram (GUDP) under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Projektpartnere er: AU-AGRO, AU-FOOD, AU-ANIS, Økologisk Landsforening, Økologiske griseproducenter: Hestbjerg Økologi & Risbjerg Landbrug, Teknologisk Institut, Center for Frilandsdyr, Ny Vraa Bioenergi